

Mladi beogradski arhitekta, koji se od 1992. školuje i radi u Parizu, Holandiji i Španiji, projektovaće luku španskog grada Valensije i raditi na konceptu povezivanja istorijskog jezgra ovog grada s obalom Mediterana

Za najveću jedriličarsku trku na svetu „Kup Amerika“ Marin Marinović saznao je prvi put pre više od 15 godina, kao beogradski srednjoškolar, iz časopisa kome se više ne seća ni imena. Jedrenje ga nije posebno privlačilo, ali će igrom sudbine učestvovati na Kupu 2007. godine. Nit koja već sada spaja Marina i hrabre krotitelje mora je – arhitektura.

Mladi beogradski arhitekta, koji se od 1992. godine školuje i radi u Parizu, Holandiji i Španiji, radiće sa svojim „Studiom BG“ na uređenju luke španskog grada Valensije, gde će za dve godine biti cilj velike regate, ali i na konceptualnoj razradi plana povezivanja istorijskog jezgra ovog španskog grada s obalom Mediterana i njegovim izlaskom na morsku obalu. Zvuči pomalo beogradski, zar ne? Ni Beograd nikako da siđe na svoje reke, kao da ih se plaši.

Do velikog i prestižnog posla koji će mu doneti i dobre reference u žestokoj konkurenciji koja u ovom poslu vlada u Evropi i svetu, Marin je, kako tvrdi, došao pomoću „tri stvari bez koje se ne može“.

– Naporan rad, dobri kontakti i sreća. Sreća je često važna iako su ostale dve stvari podjednako bitne – kaže.

Posao izrade urbanističkog projekta luke u Valensiji za „Kup Amerika“ 2007. godine i njenog povezivanja sa zaleđem Marin je dobio na poziv

Sajmona Dejvisa, generalnog direktora „Alingi grupe“, koja je pobedila na međunarodnom konkursu za ovaj posao.

– Kako je projekat bio veoma kompleksan – kaže Marin. – „Alingi grupa“ je shvatila da finansijski ne može sama da obavi posao, pa je morala da uključi i druge. Sajmon Dejvis me je tako pozvao i tražio od mene i mog studija da se uključimo, a na preporuku njegovih prijatelja iz inženjerske grupe „Arijes“, koja je već gradila u Valensiji i Španiji, a s kojom sam ranije saradivao. Takvu priliku, naravno, nismo mogli da propustimo i uključili smo se velikom timu. Pored dobre preporuke mislim da je važna stavka bila i ta što su naši ljudi sa kojima saradujem, ipak, jeftiniji od nekih drugih, iako su stručno podjednako dobri, ako ne i mnogi i bolji od drugih – tvrdi.

Projekat će, kako kaže Marinović, biti raden po fazama. Prva, koja je vezana samo za luku u kojoj će biti cilj velike jedriličarske trke, trebalo bi da bude završena 2007. godine.

– Realizacija projekta će biti nastavljena izgradnjom urbane zone između luke i starog jezgra grada, oko čega već sada postoje konceptualne razlike glavnih stratega. Naime, Valensija je grad na obali, koji nikada do nje nije došao u pravom smislu reči. Staro jezgro grada je na kopnu, pa je

Arhitektura

još u XVIII veku bio prvi pokušaj da grad izađe na obalu Mediterana, ali to se nije dogodilo. Istorijsko jezgro grada i pristanište povezuju naselja malih ribarskih i radničkih kućica, ali ta veza je zapravo zona koja sprečava grad da dođe do mora. Ako biste se automobilom zaputili od centra prema obali, teško biste na nju izašli jer velike gradske ulice na nekoliko mesta idu maltene do obale, ali onda neobjašnjivo skreću i kilometrima prate liniju mora do koga možete doći samo slalomom kroz uske prašnjave uličice. Od tog XVIII veka počelo je izmeštanje glavnih funkcija grada iz istorijskog centra, tako da se širio u svim pravcima, ali nikad se nije probio do obale. Problem je što sada neki zagovaraju opciju da se uništi ribarski deo kako bi se dobio prostor za proširenje centra, ali ja smatram da to nije dobro rešenje, jer problem shvatam kao spoj lokalnog i globalnog, zbog čega je potrebno sačuvati ono što postoji, ali naći način da grad počne da živi na obali – kaže Marinović.

Francuski projektant Žan Vineli imao je, kako kaže Marinović, ideju da se formiraju kompleksi malih sredina u lučkim naseljima i da se sve radi punktualno, pri čemu bi bili sačuvani elementi postojećih naselja kroz koje bi bili napravljeni procepi i tako uspostavljena veza sa istorijskim jezgrom. Bila bi to kombinacija zone porodičnog stanovanja i modernih kuća u poslovnom delu.

Marin Marinović se u svet otisnuo 1992. godine, kada je otišao u Pariz, gde mu nisu priznali diplomu Arhitektonskog fakulteta u Beogradu, tako da je morao da ponovi studije. Ni to nije bilo lako izvesti, jer francuske vlasti zbog političke situacije u tadašnjoj Jugoslaviji nisu želele da mu daju vize i pravo na školovanje.

– Mnogo su mi pomogli naši ljudi u Parizu, pre svih prof. Kostanjevac, koji je predavao na tamošnjem Arhitektonskom fakultetu. On me je povezao s direktorom fakulteta, koji je pokrenuo lične veze i uspeo da mi izdejstvuje vizu samo dva dana pre nego što mi je istekla ona koju sam imao za ulazak u Francusku. Ipak, pošto sam zakasnio za upis na tu godinu studija, upisao sam francuski jezik na Sorboni kako bih spreman dočekao studije arhitekture. Da se snađem, mnogo su mi pomogli i Nikola i Gordana Šuica, kod kojih sam radio u arhitektonskom studiju i tako obezbedio finansijsku stabilnost. Kasnije sam otišao na nekoliko meseci u studio arhitekta Repa Kuhasa u Roterdamu, ali nisam želeo da radim za drugoga, pa sam 1998. otvorio svoj biro „Studio BG“. Nisam bio zadovoljan kako je sve to napredovalo, pa sam krajem 2002. godine napustio Pariz i otišao da živim u Valensiji – kaže Marinović.

A Valensija kao da mu je bila suđena, jer je i žena s kojom ima jedno i čeka drugo dete poreklom iz tog grada. Ona je takođe arhitektka, ali, kako kaže Marinović, konceptualista.

U Valensiji, koja ima Arhitektonski fakultet, takođe je velika konkurencija, ali ona, kaže Marinović, pruža i izazov „jer je to grad koji se gradi“.

– Da biste uspeali u ovom poslu, veoma su važni politički kontakti, koje sam za ovo vreme već uspeo da uspostavim. Za dve godine, koliko smo tamo, uspeali smo da dođemo do značajnih poslova, pa mnogi ne mogu da veruju da nas u studiju ima samo četvoro. Meni mnogo znači saradnja s prijateljima iz Srbije, s kojima sam u stalnom kontaktu iako ne mogu da dolazim često.

Za studije arhitekture Marin se odlučio jer je to, po njemu, „najkompleksnija nauka“.

– Kao arhitekta možete da se bavite različitim vrstama umetnosti, što mi je oduvek bila želja. Privlačili su me i privlače me pisanje i slikarstvo, pa nije isključeno da ću se u životu baviti i time. Možda to još nije sazrelo u meni, ali ima vremena, tek mi je 35 godina. Arhitektura je umetnost građenja i kombinacija umetnosti i zanata, uvek vam može mnogo toga dati – kaže.

Njegov otac, vajar na glasu, mislio je da će mu se sin baviti muzikom, dok je majka u njemu videla budućeg kibernetičara. Ne misli da ih je izneverio.

– Interesuju me i muzika i film. Dobar deo mog društva u Beogradu je iz tog sveta i svaki put kada dođem, dogovaramo se kako da snimimo film. Ko zna, možda ćemo to jednog dana i da uradimo.

A Beograd, arhitektonski pomalo haotičan grad, kako stvari sada stoje, neće uskoro krasiti neko Marinovo delo.

– Za Beograd sam još samo posmatrač. Do sada nisam imao ni lajtmotiv da konkuriram za bilo kakav ovdašnji projekat jer mi se neke stvari ne dopadaju. Potrebno je da prođe neko vreme da se i u meni i u gradu neke ideje kristalizuju da bih mogao da razmišljam o svom profesionalnom angažovanju ovde – kaže Marin. ■